

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyně JUDr. Miladou Haplovou, v právní věci žalobců: a) **B. H.**, nar., b) **G. A.**, nar., c) **nezl. A. H.**, nar., d) **nezl. A. H.**, nar., e) **nezl. M. H.**, nar., f) **nezl. M. H.**, nar., g) **nezl. M. H.**, nar., všichni st. příslušnost Kosovo, zajištění v ZZC Bělá, Jezová 1501, 294 21 Bělá pod Bezdězem, proti žalované **Policii České republiky, Krajské ředitelství policie kraje Vysočina**, odbor služby cizinecké policie, Vrchlického 46, 587 24 Jihlava, o zajištění, o žalobě proti rozhodnutím žalované č.j. KRPB-132413/ČJ-2014-160022 ze dne 31.12.2014, č.j. KRPB-132414/ČJ-2014-160022 ze dne 31.12.2014,

t a k t o :

- I. **Žaloba se zamítá.**
- II. **Žalované se nepřiznává náhrada nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobci se žalobou domáhají zrušení shora uvedených rozhodnutí týkajících se žalobců a), b), která napadli v celém rozsahu výroků, neboť žalovaná porušila § 2 odst. 2,3,4 zák. č. 500/2004 Sb., správní řád, § 68 odst. 3, § 27 odst. 2 správního řádu, § 129 odst. 3, § 123b a § 123c zákona o pobytu cizinců, čl. 3 Úmluvy o právech dítěte, čl. 3,5 a 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a čl. 28 Dublinského nařízení. Pokud jde o skutkový stav, žalobci a) a b) (druh a družka) jsou rodiči pěti nezl. žalobců c) – g) a cestovali z Kosova s cílem navštívit rodinu ve Švédsku. Že mají mít vízum a cestovní doklady nevěděli, protože jsou negramotní a pocházejí z chudých sociálních poměrů. V Maďarsku je zadržela policie a bez jejich vědomí a přítomnosti tlumočníka s nimi byly sepsány žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Následně vycestovali z Maďarska automobilem směrem do Švédska. Dne 30.12.2014 v pozdních nočních hodinách byli kontrolováni a zadrženi Policií ČR a následně dne 31.12.2014 KŘP kraje Vysočina vydalo rozhodnutí o zajištění žalobce a) a žalobkyně b) podle § 129 zákona o pobytu cizinců za účelem jejich předání podle Dublinského nařízení č.

604/2013 ze dne 26.6.2013 a doba zajištění žalobců byla stanovena na 80 dnů ode dne omezení osobní svobody a nezl. žalobci byli s rodiči umístěni v ZZC Bělá Jezová.

V žalobě žalobci namítali nezákonnost napadeného rozhodnutí proto, že s žalobci c) – g) nebylo jednáno jako s účastníky řízení a jejich zájmy nebyly v řízení chráněny. Přesto jsou aktivně legitimováni k podání žaloby a žádají o zrušení rozhodnutí už jen proto, že je správní orgán opomněl, což je v přímém rozporu s judikaturou NSS.

V žalobě dále namítali, že zajištění je v rozporu s nejlepším zájmem dětí a mezinárodními závazky ČR, neboť jsou zbaveni osobní svobody, což není v jejich zájmu a správní orgány měly zvážit, jestli není pro dítě lepší alternativa rodiče nezajistit. Správní orgán vůbec nepřihlédl k nejlepšímu zájmu dětí. ČR je Výborem OSN pro práva dítěte kritizována za umísťování dětí do detenčních center pro cizince a vyzval ji k nápravě. Přesto správní orgán pochybil, když přistoupil k zajištění rodiny s nezl. dětmi.

Dále namítali, že správní orgán žalobce a), b) zajistil v rozporu s čl. 28 Dublinského nařízení, když byli zajištěni jenom na základě skutečnosti, že se na ně aplikuje toto nařízení. Právní stav je takový, že žadatel o mezinárodní ochranu v jiném členském státě EU, opustí-li toto území a vstoupí na území ČR, nachází se v ČR neoprávněně a lze ho zajistit podle § 129 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, protože se na takového cizince toto nařízení vztahuje. Toto je v rozporu s čl. 28 Dublinského nařízení a v daných situacích by uvedené ustanovení zákona nemělo být přijímáno a aplikován pouze čl. 28 Nařízení. Správní orgán nesprávně posoudil existenci vážného nebezpečí útěku, resp. v napadených rozhodnutích posouzení existence vážného nebezpečí útěku absentuje, čímž je rozhodnutí nepřezkoumatelné. Protože samotná skutečnost, že opustili území Maďarska za účelem podání žádosti o mezinárodní ochranu v jiném členském státě, ještě neznamená, že v jejich případě existuje vážné nebezpečí útěku a že by se nepodrobili případnému rozhodnutí o jejich předání do členského státu příslušného k posouzení jejich žádosti o mezinárodní ochranu. Zajištění žalobců a) a b) v ZZC je nepřiměřené k zájmu společnosti na jejich předání a k závažnosti jednání. Zařízení není přizpůsobené pro žadatele o mezinárodní ochranu, absentuje soukromí pro rodiny a výrazně zasahuje do rodinného a soukromého života. U nezl. dětí není zaručen příznivý psychický a fyzický vývoj, stravování neodpovídá jejich věku. Uvedenou problematikou se zabývá i Evropský soud pro lidská práva v rozsudcích, které žalobci citují, který v nich odsoudil zajišťování rodin s dětmi v imigračních detencích. Zajištění neobstojí, protože lze účinně použít jiná mírnější donucovací opatření. Žalovaná v rozhodnutí nezkoumala možnost využití zvláštních opatření k vycestování cizince podle § 123b a § 123c zákona o pobytu cizinců, ač tuto povinnost má. V rámci této námitky žalobci mají na mysli možnost umístění do přijímacího střediska nebo do pobytového střediska pro žadatele o mezinárodní ochranu, která jsou vhodnější k pobytu rodiny s nezl. dětmi z hlediska prostředí i služeb. Nabízí se možnost soukromého ubytování žalobců na území ČR na vlastní náklady, kde by vyčkali rozhodnutí o předání, neboť příbuzní ve Švédsku jim toto mohou umožnit. Dále se nabízela možnost dobrovolného návratu do Kosova, o kterém se otec rodiny zmínil při vysvětlení.

Další žalobní námitka spočívá v tom, že správní orgán neodůvodnil délku zajištění na dobu 80 dnů. Nezabýval se předpokládanou složitostí přípravy předání žalobců a dobu stanovil arbitrárně, čímž zatížil rozhodnutí nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů. Žalobci navrhli soudu, aby napadená rozhodnutí pro nezákonnost a nepřezkoumatelnost zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení.

Žalovaná napadenými rozhodnutími podle § 129 odst. 1 ve spojení s § 129 odst. 3 zákona o pobytu cizinců zajistila žalobce a), b) za účelem jejich předání podle přímo použitelného právního předpisu Evropských společenství (Nařízení rady ES č. 343/2003 ze dne 18.2.2003) a dobu zajištění podle § 125 odst. 1 zákona o pobytu cizinců stanovila na 80 dnů. Při rozhodování o zajištění za účelem předání policie vycházela z toho, že dne

30.12.2014 v 21:00 hod. v prostoru čerpací stanice Agip na dálnici D1 ve směru na Prahu hlídka OCP KŘP kraje Vysočina kontrolovala posádku osobního automobilu švédské registrační značky Axa 294, v němž se nacházely 4 dospělé osoby a 5 dětí. Řidičem byl dle cestovního pasu ztotožněn švédský státní občan, který předložil cestovní doklady, spolujezdec předložil totéž a muž a žena sedící ve vozidle předložili své doklady totožnosti a rodné listy všech pěti dětí. Na základě těchto dokladů byli identifikováni všichni cizinci. Lustrace skončila s negativním výsledkem, proto byli omezeni na osobní svobodě zajištěním dne 31.12.2014 v 00:30 hod. a téhož dne bylo zahájeno správní řízení opustit území ČR. Cizinec ve výpovědi uvedl, že se svou partnerkou, cizinkou má 5 dětí a rozhodl se, že společně s nimi odcestuje za lepším živobytím do Švédska, kde bydlí příbuzní. Z Kosova odcestovali do hlavního města Prištini, pak do Bělehradu bez přestávky, dalším autobusem do města Subotica a pěšky překročili maďarsko-srbské hranice, kde je krátce nato kontrolovala maďarská policie. Byly jim sejmuty otisky prstů, podepsali nějaké protokoly a byla s nimi sepsána žádost o azyl. Pak je převezli do uprchlického tábora, kde pobývali několik dnů a poněvadž měli volnost pohybu, toho využívali a při jednom z pobytu mimo tábor cizinec zahlédl automobil s cizí SPZ, vrátil se zpět do tábora, celá rodina sbalila věci a vydala se zpět k uvedenému automobilu, který na odjezdu zastavil, a tázali se na cestu do Švédska. Řidič srbštinou odpověděl kladně a svolil, že mohou všichni nastoupit do vozidla, kterým pak cestovali dále. Byli zcela neorientovaní a spoléhali, že cestují do Švédska. Po několika hodinách na neznámém místě zastavili, a když se vrátili zpět k vozidlu, čekali již policisté. Vůbec nevěděli, kde se nachází, ovšem řidič věděl o tom, že jsou všichni z republiky Kosovo, peníze za cestu nechtěli, domluvili se na určité náhradě, až budou ve Švédsku. Negramotný a nevzdělaný cizinec nevěděl, že bez platného víza nesmí cestovat. Nepřipouštěl riziko s neznámými lidmi, projevil žádost o návrat do Kosovské republiky. V ČR nemá žádné příbuzné, pouze ve Švédsku, se kterými se viděl před několika lety. Nemá důvody, které by mu bránily ve vycestování z ČR. Z uvedeného správní orgán dovodil, že cizinci pobývali na území ČR neoprávněně, bez cestovního dokladu. Dále bylo zjištěno, že žádali na území členského státu Evropské unie o azyl a jsou tedy důvody pro zahájení řízení o jejich předání. Při stanovení doby zajištění bylo přihlédnuto k složitosti přípravy předání a stanovená doba zajištění je dostatečná k jeho realizaci. Zajištění je mimořádný institut, který umožňuje zasáhnout do ústavně chráněného práva na osobní svobodu a osoba může být zbavena svobody jen na základě zákona, kterým je v tomto případě zákon o pobytu cizinců. Z gramatického výkladu § 129 odst. 1 vyplývá, že policie má povinnost zajistit cizince, který neoprávněně pobývá na území za účelem jeho předání podle právního předpisu evropských společenství. S ohledem na zjištěné skutečnosti je dostatečně odůvodněno zajištění podle § 129 odst. 1, 3 zákona o pobytu cizinců.

Žalovaná ve vyjádření po stránce skutkové uvedla jako v odůvodnění napadeného rozhodnutí a dodala, že správní orgán se všemi osobami, včetně nezl. dětí jednal jako z účastníky řízení, což je patrné z protokolu o vyjádření účastníků a z oznámení o zahájení správního řízení, kde jsou nezl. žalobci c) – g) uvedeni jako účastníci řízení, když u výslechu dětí byl přítomen otec – žalobce a) a matka – žalobkyně b) děti hlídala. Z judikatury NSS vyplývá, že zájem dětí je předním hlediskem, nikoliv však jediným, nejlepším zájmem dítěte je zůstat s rodiči. V tomto případě i z důvodu jejich nízkého věku a neschopnosti postarat se o sebe bez rodičů, a proto byli společně s rodiči umístěni v ZZC. Institut zajištění realizovaný v ZZC není opatřením sankční povahy, ale má sloužit k realizaci potřebného úkonu, kde není možné ke splnění jeho účelu použít jiné mírné opatření. ZZC není standardním zařízením určeným pro omezení osobní svobody, ani detenčním zařízením, ale zařízením ubytovacího charakteru pro cizince, kteří by v důsledku nedostatku finančních prostředků, neznalosti jazyka a prostředí byli jinak nuceni žít v nelidských podmínkách s rizikem páčání trestné

činnosti nebo by se mohli stát oběťmi takové činnosti. V ZZC je žalobcům podávána pravidelná strava, mají přístřeší, dostávají oděvní součásti a hygienické potřeby atd. V této souvislosti žalovaná podotkla, že při zajištění byly děti v zuboženém stavu, trpěly hladem a nedostávalo se jim základních hygienických potřeb a až na policejní služebně matka obdržela pro některé děti pleny a všem osobám byla zajištěna kvalitní strava. Ač byli zajištěni v prosinci, rodina s sebou neměla žádné zimní ani náhradní oblečení pro dospělé osoby ani pro děti. Rodina byla bez finančních prostředků, jazykových znalostí a jakékoliv místní znalosti na území ČR, a proto by si jen stěží dokázala obstarat základní životní potřeby i kvůli negramotnosti dospělých osob. Při umístění do ZZC a vstupní prohlídce bylo zjištěno, že všechny osoby byly zavšivené a hygienicky velmi zanedbané a v ZZC se jim dostalo všech hygienických potřeb a ošetření, a proto jejich umístění v ZZC bylo v jejich zájmu nezbytné. Z výpovědi žalobce a) vyplynulo, že v Maďarsku nevyčkali rozhodnutí o žádosti o azyl a svobodomyšlně ze země vycestovali. Pokud by nebyly osoby v průběhu správního řízení umístěny v ZZC, nebyl by dostatečně chráněn veřejný zájem a nebylo by možné s určitostí dokončit průběh správního řízení. Při kontrole nedisponovali finančními prostředky, kterými by se zaopatrili v ČR po dobu správního řízení, oblečením, místními znalostmi a jazykovými znalostmi a je zjevné, že za této situace jejich umístění v ZZC, kde je jim poskytována strava a materiální potřeby nelze označit jako nepřiměřené. Účelové nelegální překročení hranice, absence cestovního dokladu, nedostatek finančních prostředků k zajištění obživy, ubytování či případného vycestování zpět do Maďarska, vedl správní orgán k rozhodnutí o jejich zajištění, a vzhledem k tomu, že do Švédska cestovali za lepším živobytím, je podezření, že ve svém úmyslu nelegálního pobytu v EU budou pokračovat. Proto opatření bylo uloženo rovněž z důvodu možného útěku. Nic nezaručuje, že vycestují samostatně a dobrovolně do domovského státu či Maďarska, kde požádali o azyl, protože nevlastní cestovní doklad, dostatek finančních prostředků a je zjevné, že nemají zájem se vrátit do Kosova či Maďarska. Stanovená doba 80 dnů zajištění je přiměřená k předpokládané složitosti přípravy výkonu rozhodnutí o opuštění území ČR a k tomu, že cizinci nedisponují žádným platným cestovním dokladem. Žalovaná navrhlá zamítnutí žaloby.

Pokud se týká skutkových okolností zjištěných v dané věci žalovaným, ty nebyly žalobci rozporovány, a tudíž je dané, že přechali z Kosova přes Srbsko do Maďarska, kde byli zadrženi policií, podali žádost o mezinárodní ochranu, ač to neměli v úmyslu, neboť cílovým státem bylo od počátku Švédsko. Nevyčkali rozhodnutí o mezinárodní ochraně v Maďarsku, ale pokračovali v cestě osobním automobilem přes Slovensko do ČR, kde byli zadrženi a zajištěni.

Pokud se týká námitky aktivní legitimace nezl. žalobců c) – g) je nedůvodná, neboť ze správních spisů rodičů vyplývá, že i s nezl. dětmi sepsal správní orgán protokol o vyjádření účastníka správního řízení, děti však vzhledem k svému věku nebyly vůbec orientovány, kde se nachází, kam cestují, některým otázkám ani nerozuměly, takže jejich výslech byl přínosem pro správní orgán pouze v tom, že jsou zcela odkázány na pomoc a péči svých rodičů, když všechny bez ohledu na školní věk uvedly, že neumí číst ani psát, tedy jsou negramotné. Správní orgán v tomto směru nepochybil. Všechny nezl. děti jsou uvedeny na rozhodnutí svých rodičů o jejich zajištění.

Pokud se týká námitky, že zajištění je v rozporu s nejlepším zájmem nezl. dětí, soud ji neshledal důvodnou. Lze připustit, že v napadeném rozhodnutí žalovaný neuvedl, zda při zajišťování rodičů nezl. dětí přihlížel k jejich nejlepšímu zájmu, ovšem jak ze správního spisu a konečně i z vyjádření k žalobě je zřejmé, že umístění nezl. dětí v ZZC podle § 140 odst. 1

zákona o pobytu cizinců je v tomto případě zcela v jejich zájmu, neboť v zařízení se jim dostává stravy, ošacení, základních hygienických potřeb, což by nebylo v případě, pokud by měly společně s rodiči pobývat mimo toto zařízení v případě rozhodnutí o mírnějším donucovacím opatření, které navíc nepřichází v úvahu ani proto, že žalobci a), b) neměli finanční prostředky, nezl. děti jsou negramotné včetně jejich matky. Z jejich výpovědi vyplynulo, že nejsou orientovaní ani místem, časem, v ČR nemají žádné příbuzné a známé. Za této skutkové situace podle soudu žalovaný rozhodl o zajištění rodičů nezletilých – žalobců a), b) po právu a umístění nezl. dětí v ZZC je nepochybně v jejich zájmu.

Žalovaná se neztotožňuje s tím, že k zajištění došlo v rozporu se zákonem. Ze skutkových zjištění vyplývá, že žalobci podali žádost o azyl v Maďarsku, odkud odcestovali, aniž bylo o žádosti rozhodnuto, na území ČR vstoupili neoprávněně bez dokladů, bez víza a jak je zřejmé ze všech okolností zjištěných v průběhu řízení o zajištění (nedostatek finančních prostředků), zájem cestovat dále zeměmi EU až do Švédska svědčí proto, že by nedošlo k řádnému ukončení průběhu správního řízení o předání, tj. je zde nebezpečí útěku a pokračování v nelegální cestě po zemích Evropy.

Pokud se týká námitky nepřiměřenosti zajištění žalobců a), b) v ZZC a ubytování nezl. dětí (žalobci c) – g) v ZZC, soud posoudil všechny skutkové okolnosti tohoto případu a nezbývá, než konstatovat, že ubytování nezl. dětí v ZZC je nepochybně v jejich zájmu, neboť se jim v tomto zařízení dostane všech potřeb včetně ošetření a hygieny, tak jak již soud konstatoval v tomto rozhodnutí shora. Správní orgán správně zohlednil extrémní zranitelnost nezl. žalobců při jejich event. pobytu mimo ZZC, neboť všichni, včetně školou povinných, jak sami uvedli, a bylo zjištěno, jsou negramotní a zcela neorientovaní.

Lze připustit, že v napadeném rozhodnutí žalovaná neuvádí, zda v případě žalobců nepřipadá v úvahu jiná mírnější donucovací opatření, dle názoru soudu však za situace, která byla kolem všech žalobců v průběhu řízení zjištěna, není vůbec možné použití mírnějšího donucovacího opatření, neboť příslušné podmínky v ust. § 123b či § 123c zákona o pobytu cizinců nejsou žalobci, vyjma snad žalobce ad a), pro negramotnost reálně a objektivně plnit. Namítané neumístění do přijímacího střediska Zastávka pro žadatele o mezinárodní ochranu není důvodné, neboť žalovaná neměla oprávnění žalobce do takového zařízení umístit, navíc jde o zařízení pro umístění žadatelů o mezinárodní ochranu, kterými žalobci v ČR nejsou a z hlediska prostředí i služeb jsou přijímací střediska, jak je soudu známo z rozhodování v jiných věcech o zajištění rodičů s nezl. dětmi, na nižší úrovni, než je tomu v ZZC. Že by žalobci připustili možnost zajistit si soukromé ubytování za pomoci příbuzných ve Švédsku se nezmínili a soud to považuje za dané situace, kdy jsou žalobci zcela bez finančních prostředků za neuskutečnitelné.

Ze shora uvedeného posouzení žalobních námitek, soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná a proto ji ve smyslu ust. § 78 odst. 7 s.r.s. jako nedůvodnou zamítá.

Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ust. § 60 odst. 1, 2 s.r.s., když úspěšné žalované nevznikly náklady řízení nad rámec její běžné úřední činnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního

soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 30. ledna 2015

JUDr. Milada Haplová, v.r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení:
Karolina Marešová